

GŁOS NARODU

Wychodzi 3 razy dziennie.

WYDANIE WIECZORNE.

Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inzeraty nadsyłać należy banko do Administracji „Głosu Narodu”. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckim. Reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca.

ADRES RED: Ul. św. Tomasza 1. 35. Adr. telegr.: „Głos Narodu” Kraków. Telefon redakcyjny Nr 190. — Telefon administracji i drukarni Nr 3344.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., za odwołanie do domu dopłaca się 90 hal. miesięcznie. Na prowincyi miesięcznie z dwurazową przesyłką 3 kor. 30 hal. z jednorazową przesyłką 2 kor. 70 hal. Kwartalnie z dwurazową przesyłką 9 kor. 80 hal. z jednorazową przesyłką 8 kor. W państwie niemieckim kwartalnie 10 kor., w innych państwach kwartalnie 12 kor. Zmiana adresu 40 haleryzy.

Cena numeru pojedynczego 6 haleryzy.

OGŁOSZENIA (Inzeraty) przyjmuje Administracja „Głosu Narodu” ulica św. Tomasza 1. 35. — Od wiersza drobnym pismem (petit) 20 haleryzy, układ tabelaryczny, listowy od wiersza 90 hal. Nadesłane po 60 hal. od wiersza. Nekrologi itd. po 80 haleryzy od wiersza. Komunikaty prywatne po kronice: 1 korona od wiersza. — Załączniki do „Głosu Narodu” prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p. przyjmuje się za cenę 2 koron od 100 egz. dla zamieszkałych, po 1 koronie od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów. ZAMIEJSCOWE ogłoszenia i prenumeratę przyjmują: We Lwowie: biuro dzienników M. Sokółowski ul. 3-go Maja, K. Buchstab ul. Karola Ludwika. W Przemyslu biuro dzienników J. Gródecki, M. Wall, E. Billet. W Podgórzu Potulski. W Rzeszowie księgarnia W. Uszarskiego. W Stanisławowie księgarnia Jasielskiego. Stryj, W. Kurkowski biuro dzien. E. H. Wagnatni biuro dzien. Kolomyja Dolński Feliks, drukarnia ul. Kościuski Nr 8. W Tarnowie M. Roček biuro dzien. W Nowym Sączu T. Jakubowska księg. Pisz Roman księg. M. Bysiek główna trafik. Lustig szynon biuro dzien. Konefeld biuro dzien. W Nowym Targu B. Massaroh księg. Zakopane Księgarnia podhalaska, Gluszek, Zwolński. We Wiedniu Haasenstein Vogler A. G. Wien 11, M. Dukas Nachb., Schalek E. Braun Wien 1, R. Mosse Wien 11. W Berlinie Friedl S. A. Joessel. W Budapeszcie F. E. Goe. W KROLESTWIE POLSKIM: Sandomierz W. Chodakowska księgarnia. Kielce Kiebaży biuro dzien. Lublin H. trafik. W Miechowie J. Masłowski księg. i czytelnia.

Biuletyn austro-węgierski.

Urzędownie donoszą: Wiedeń, 13 grudnia.

Rosyjski teren wojenny.

Zadane szczególne wydarzenia.

Włoski teren wojenny.

W Tyrolu strzela włoska artyleria na umocniony obszar Lardaro, jak i na nasze pozycje koło Rivy, Rovereto i na Col di Lana. W Judykarij stara się nieprzyjacielska piechota zbliżyć. Na wyżynach na wschód od dolny zaatakowała, ale została odparta.

Koło przyczółka mostowego Gorycyja odbyły się walki armatnie i minowe. Nieprzyjacielska próba ataku na szczyt na północny wschód od Oslaviji została szybko zatrzymana.

Bałkański teren wojenny.

Walki pościgowe w północno-wschodniej Czarnogórze trwają normalnie dalej. Koło Korito wzięto 800 jeńców do niewoli, koło Ipeku zabrano znowu 12 dział serbskich.

Nasi lotnicy obrzucili skutecznie bombami obóz koło Berany. Zastępca szefa sztabu jenerałnego v. Hoefler, polny marszałek porucznik.

Biuletyn turecki.

Konstantynopol. (T. B.) Doniesienie agencji telegraficznej Milli. Główna kwatera turecka donosi dnia 13 grudnia:

Front w Iraku: Obsadziliśmy na wschód od Kut el Omara miejscowość Cheikh Said, położoną w kierunku odwrotu nieprzyjaciela. Nasza artyleria zatopiła w Kut el Amara kilka nieprzyjacielskich pontonów i jeden monitor wojenny.

nasze stanowiska i szpital w Tursunkoej, gdzie od ognia tego zginęło 7 żołnierzy, a 1 odniósł rany.

W odcinku Arriburnu w nocy z dnia 11 na 12 grudnia odbywała się walka przy pomocy bomb. Nasza artyleria zniszczyła dnia 11 i 12 grudnia część nieprzyjacielskich rowów strzeleckich koło Kanlisirt.

W odcinku Sed II Bar odpowiadało nasze lewe i prawe skrzydło na ogień nieprzyjaciela. Nasza artyleria uniemożliwiła nieprzyjacielowi rzucanie bomb, zniszczyła część rowów strzeleckich, kilka stanowisk do rzucania bomb. Dwa krążowniki ostrzeliwały bezskutecznie Altschitepe i okolice.

Front w Kaukazie: Poza potyczkami patroli i strażi przednich nie ma nic szczególnego do doniesienia.

Front w Dardanelach: Monitor i kilka torpedowców ostrzeliwały zatokę Adze. Kilka pancerników ostrzeliwało przy pomocy balonu obserwującego w porcie Kemikli

nergicznym ataku odrzuciliśmy nieprzyjaciela z powrotem poza Duboicę. Pozostawił on tutaj wiele trupów. Wzięliśmy przytem około 100 jeńców. Austriacko-węgierscy lotnicy obrzucili bombami Cetynię i koszary w Skutari, bez wyrządzenia jakiegokolwiek szkody.

Decydująca chwila.

Berlin (Tel. pryw.). Według berlińskiego „Tagu” otrzymuje z „Corriere della Sera” następujący telegram z Aten: Omawiają tu żywo uchwały rady wojennej czwóroporzucenia, odbytej w Calais w sprawie ekspedycji bałkańskiej i zajęcia Salonik jako podstawy działań. Uważają, że Anglijcy i Francuzi nie zatrzymają się w razie odwrotu na terytorium greckim, lecz obwarują się w Salonikach. Dla utrudnienia sprzymierzonym posięgu niszczą linię kolejową, mosty i tunele oraz własne składki. W Atenach panuje przekonanie, że obecnie nadeszła dla Grecyi chwila decydująca. Grecki pułkownik Pall miał rozmowę z generałem Sarrailem i sądzi, że wódz wojsk czwóroporzucenia przybędzie do Aten dla odbycia konferencji z królem Konstantynem i szefem greckiego sztabu. Walki i postępowanie Niemców i Bułgarów na całym froncie angielsko-francuskim od Monastyrzu do Doiranu, trwają w dalszym ciągu.

Troska o Egipc.

Berlin (Tel. pryw.). „Telegraphen Muson” donosi z Lugano: Paryski korespondent „Secola” doniósł swemu piśmie, że postanowienia rady wojennej czwóroporzucenia o pozostawieniu korpusu ekspedycyjnego w Salonikach, tudzież o podjęciu ze wzmocnionymi siłami nowej akcji na Bałkanie ma na celu przeszkodzić Niemcom w uzyskaniu wolnych sił do operacji w Egipcie.

Wojna z Włochami.

Wiedeń (Tel. B.). Z kwatery prasowej donoszą: Włochy 9. grudnia: Na różnych punktach frontu usiłowała artyleria nieprzyjacielska niepokoić nasze okopy, lecz została zmuszona do milczenia przez ogień naszych baterji. W odcinku Krn wtargnęły nieprzyjacielskie oddziały do naszych rowów na stoku Vodil, nasz przeciwnik jednak wyrzucił je natychmiast z powrotem. Na granicy Soezy niepomyślny stan terenu, powstały wskutek nieporodzy przeszkadzał w działaniu naszej piechoty. Na górze Kalwarya, na zachód od Gorycyi zajęliśmy wczoraj nieprzyjacielski okop. Wzięliśmy tam 80

karabinów, amunicję i inny materiał wojenny. W odcinku Monte San Michele przy drobnej akcji pojaliśmy 71 jeńców, w tem 3 oficerów.

Rekwizycje kościołów.

Lugano (Tel. B.). Władze wojskowe w Neapolu zarekwirowały kilka kościołów na składki materiałów. Ludność i kilka dzienników wyraża z tego powodu oburzenie.

Konferencje.

Rzym (T. B.). Sonnino przyjął greckiego posła Oromilosa na dłuższej konferencji. Przedwczoraj odbył Sonnino jednogodzinny rozmowę z posłem rumuńskim Ghika.

Major intendatury Teodato w Bolonii został aresztowany z powodu oszustwa i przekupności.

Usuwanie generałów.

Rzym (T. B.). Trzech generałów zostało postawionych w stan dyspozycji.

„Czwarty milion” angielski

Berlin (Tel. pryw.). „Berliner Tageblatt” donosi z Rotterdamu: Parlamentarny korespondent „Daily Telegraph” potwierdza wiadomość, że Asquith przedłożył niebawem Izbowi wniosek o zezwolenie na kredyt celem pokrycia kosztów zwerbowania i wyekwipowania nowego, czwartego miliona żołnierzy angielskich. Wniosek ten ma być wniesiony w najbliższy czwartek, a rząd spodziewa się, że równocześnie będzie mógł podać do wiadomości postów wyniki akcji werbunkowej lorda Derby.

Horoskopy Kitchenera.

Wiedeń (Tel. pryw.). „Fremdenblatt” donosi z Aten: Organ rządowy „Neon Asty” zamieścił wynurzenia lorda Kitchenera, wypowiedziane w czasie jego pobytu w Atenach a opublikowane następnie przez pisma partyi Venizelosa. W wynurzeniach tych miał Kitchener wyjaśnić, że czwóroporzucenie cierpiało dotychczas wskutek złego uzbrojenia.

Właściwa wojna rozpocznie się dla czwóroporzucenia dopiero w marcu roku 1916 i trwać będzie jeszcze dwa lata.

Rzut oka na kampanię w Serbi.

Niemiecka główna kwatera ogłasza za pośrednictwem biura Wolffa obszernie sprawozdanie, obejmujące całokształt operacji wojennych w Serbii. Sprawozdanie to zamieszczamy w poniższym streszczeniu:

W zwycięskiej ofensywie wtargnęła armia sprzymierzona między Łukawicą a Mlawą w głąb Serbii, w czasie gdy armia bułgarska waleczyła o brzegi Timok u. W tym czasie powzięła serbska główna kwatera wojenna postanowienie, by zrezygnować z kontrofensywy, która mogłaby nawet przynieść częściowy sukces, jednak naraziłaby armię na odcięcie dróg odwrotowych. Przy jaknajwiększym oszczędzaniu własnych sił, postanowiono ustępować krok za krokiem, krusząc w walce siły przeciwnika. Założeniem tego postanowienia była nadzieja na pomoc wojsk czwóroporzucenia, które miały nadejść z południowej Macedonii.

Naczelna komenda armii gen. Mackensena, której oprócz sił własnych podlegała również armia bułgarska, zdawała sobie sprawę, iż cała przyszłość akcji polega na szybkości działania. Nie wolno było dać Serbom czasu do opamiętania się. Jako dzielni bojownicy stali Serbowie na równi z wojskami sprzymierzonymi, jednak szybkością działania sprzymierzonymi górowali nad nimi.

Naczelne dowództwo było przekonane, że Serbowie, zaskoczeni przeprawą przez Dunaj i Sawę, stawiają znaczniejszy opór na całej linii między Lazarevac a Petrovac. — Ukształtowanie terenu, dalej zgromadzenie znacznych sił serbskich — około 100.000 ludzi — uprawniało do powyższego przypuszczenia. — Nadto opór w tym odcinku miał służyć do zatrzymania toczącego się w głąb Serbii waleca, przed Kragujevcem, stanowiącym źródło wszelkiego materiału wojennego.

Opór po obu stronach Morawy i dalej na zachód aż do Lubaczówki rokował tem większe powodzenie, że do łamania go trzeba było przystępować atakiem frontowym. Oddziały bułgarskiej oddziałało tę przestrzeń pasmo gór, przenoszących 1000 m, zaś od nagłego oskrzydlenia chronił Serbów bezdrożny teren wzdłuż Mlawy. W obszarze tym operowały z wolna te oddziały sprzymierzonych, które zdobyły wzgórze Anatemy. I już zdawało się, że Serbowie poznali słabość niemieckiego lewego skrzydła i grożą z południowego wschodu ofensywą w większym stylu. Z niepowstrzymaną siłą rzucali batalion za batalionem przeciwni niemieckiemu lewemu skrzydłu, które stało przed idzie ciężkim zadaniem stawienia czoła przemocy i wyrzucenia przeciwnika ze stanowisk, w które zdołał już wtargnąć. Walka

trwała kilka dni. Lecz mimo niebezpieczeństwa od strony wschodniej, posuwające się po obu stronach Morawy wojska niemieckie nie wstrzymały swego pochodu i złamały centrowy opór Serbów, przez który chcieli Serbowie osiągnąć na siebie jaknajwiększą ilość niemieckich sił i przez to całą ofensywę w zarodku powstrzymać. Droga do Kragujevca stała się dla Serbów niemożliwą. Knieźvic i Zajczar musiał paść. Jednak potęga ich nie była jeszcze złamana, rozpręczenia nie można było dostrzec. Gros armii z przeszło 100.000 żołnierzy i większą częścią dział dzierżyli silnie jeszcze w swych rękach wodzowie, a zasłonięci ścianą wschodniej Morawy, mogli myśleć o przedarciu się przez Prisztinę i Skoplje. Dlatego też doniosło znaczenie miało uzyskanie kontaktu z bułgarską armią gen. Bojadiewa, które nastąpiło w Paraczinie. Podczas gdy poprzednio porozumiewanie się obu grup zapomocą telegrafu bez trudności i lotników napotykało częstokroć z powodu wiatrów i burz na nieprzezwyciężone trudności, obecnie jednolitość kierownictwa została zapewniona.

Rozgorzała walka o wzgórze położone na północ i południe od Morawy zachodniej. Na drodze Kragujevca — Kraljevo, częstokroć jeden batalion sprzymierzonych walcząc musiał z dwunastokrotną przewagą. Imię Kraljeva pozostanie wiecznie związane z historją wojsk niemieckich, tak jak wspomnienie Czaczaka i przejścia koło Trstenika z kartami wojsk austro-węgierskich.

Z utratą linii zachodniej Morawy rozpoczęła się okres rozpręczenia wojsk serbskich. Szczególnie na dworcach i mostach w Kraljevie i Kruszevcu rozpręczenie przeszło prawie w panikę. Co chwilę usiłowały pociągi kolejowe, z materiałem wojennym uknąć z Kraljeva na wschód, jednak zamykający ogień niemieckiej artylerji przetrwał wszelką komunikację na torze kolejowym, tak iż wszystkie zapasy wpadły w ręce sprzymierzonych. Początek końca armii serbskiej nadszedł.

Armia serbska spływała w kierunku północnym i południowo-wschodnim w teren Kapdonika, najniebezpieczniejszego obszaru Serbii. Należało ocalić, co tylko ocalić było można. Już bowiem począł ujawniać się groźny, w następstwie nacisk Bułgarów od strony wschodniej Morawy. Katastrofa zbliżała się.

Wtem uderzyły cztery serbskie dywizje pod osobistym dowództwem króla Piotra na znenawidzonego przeciwnika w obszarze na zachód od Laskowca i znowu odrzuciły go o pewną przestrzeń. Dnia 13 listopada doniesili lotnicy o pochodzie długiej na 10 km. kolumnie piechoty do Kurszumija. Serbowie zdołali uciec osaczenia.

Gdy w drugiej połowie listopada ostatni żołnierz serbski przekraczał granicę swego rodzinnego kraju, odporność jego załamała się w zupełności. Na nowo serbskiej ziemi, nie dobrego nie oczekiwało go. Wyzute ze wszystkiego, mając na piętach nieprzyjaciela, a z przodu uziarnioną niedawno ludność miejscową, ciągnęły szczątki serbskiej armii przez Kosowe pole, gdzie na polach Prisztiny i Mitrovicji dokonał się epilóg mordu w Sarajewie.

Całe Królestwo, zwyż 150.000 jeńców, przeszło 500 dział, stało się ceną zwycięstwa.

Z teatru ludowego.

Stara Dyrektorowa. Schönthana i Gust. Kadelburga.

Autorzy »Dyrektorowej«, jeden Wiedeńczyk, drugi Węgier z samego Budapesztu są dobraną parą w naddunajskim farsopisarstwie. Sztuki obu i każdego z osobna były mile witane nowością na scenach niemieckich jako najdociępiej między beznadziejnymi, najweselsze między pogrzebowymi komedjami pióra ich rodaków. Mimo że, zamiast pieprzu francuskiego podsypane są węgierską papryczką i obok popularnego sentymentu narodowa Genitlichkeit mała trochę widza, popstuto na Flears'ie i Caillavecie — to jednak na »Dyrektorowej« nawet bez większych wysiłków można się uśmieć i ubawić.

Sztuka ma dużo ruchu, humoru, wiele pocieszeń nieporozumień, nawet telefony i p. Olśka w spodełkach oraz czapke kadeta pruskich grenadyerów. To też zapewni jej powodzenie obok istotnie dobrej gry całego zespołu.

»Dyrektorowa« to typ zdeklasowanej gwiazdy scen w Mysłowicach i Katowicach, obecnie już przeżytkowy, gdyż niektórzy artyści dramatyczni mają nawet — emeryturę. Cztery akty sztuki mają kilkanaście dobrych dialogów, o lekkości nieomal gallickiej, lecz wyraźna sympatya autorów do... książki rachunków kuchennych i pantoflowej atostery »przyswoitwo domu w mieście« przypomina o ich progeniturze. — Przed ostatniem spuszczeniem kurtyny zdążyli auto-

rzy pomyślnie załatwić awanturę rodzinną Pawła Hinsdorfa, żona jego przyjęła stały »engagement u męża« a »Dyrektorowa« zarobiła sporo pieniędzy, znacznie jednak mniej niż dyrektor sceny ludowej, dający jej onegdaj goście.

Mimo tradycyjnej premiery w teatrze miejskim i ta premiera w ludowym wypełniła »Dyrektorowej« widownię dość pakownie publicznością. Publiczność ta — używająca rękawiczek i cięszych chusteczek czyli inteligentna, bawiła się dobrze dzięki grze pp. Zimajer, Ulskiej, Piłarskiego, Heleńskiego, Minowicza, Bienina i in.

KRONIKA.

Pogrzeb śp. prof. Dra Boiesława Wicherkiwicza. Uzupełniając sprawozdanie z pogrzebu ś. p. profesora Dra Boiesława Wicherkiwicza, który się odbył dziś przedpołudniem z kościoła OO. Kapucynów, na cmentarz krakowski dodajemy, że w orszaku pogrzebowym, oprócz osób już wymienionych, wzięli udział: Andrzejowa hr. Potocka z gronem pań pracujących w szpitalach krakowskich, radca sanitarny Dr Chłapowski z Poznania, przyjaciel ś. p. Zmarłego: wicepr. Akademii Umiejętności rad. dw. Dr Zoll (senior), rad. dw. Dr Smolka, prezydent Dr Leo, wicepr. Dr Bandrowski, dyr. policji Dr Broszkiewicz, rad. dworu Ingarden, Horoszkiewicz, lekarze Pogotowia, wreszcie tłumy publiczności. — Jutro o godz. 10 rano, w kościele OO. Kapucynów odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Zmarłego.

Obrona ziemi. W krakowskim Towarzystwie rolniczym, pod przewodnictwem członka Wydziału kraj. Dra Pilata, rozpoczęły się dziś popołudniu obrady nad sprawą obroty i ochrony ziemi. W szczególności przedmiotem obrad są sprawy: parcelacyi, podziału gospodarstw przy spadkach i komasacyi.

Opieka nad ociemniałymi żołnierzami. Urząd opieki nad ociemniałymi żołnierzami nadsyła nam za pośrednictwem magistratu następującą odezwę:

Z posród ofiar wojny budzą szczególnie ociemniałi żywe współczucie patryotycznej ludności. Dzienniki, czasopisma, towarzystwa, a także osoby prywatne wzięły sobie za zadanie urządzeniem składek poprawić los tych nieszczęśliwych, którzy wskutek wojny wzrok utracili. Obecnie jest požądaniem sporządzenie przeglądu wyniku tych składek, oraz rozpoznać je już powyższymi środkami działalności pomocniczych, aby z jednej strony zapewnić celowe użycie zebranych pieniędzy, a z drugiej strony, aby w interesie sprawy zjednoczyć wszystkie istniejące środki i wdrożone akcje w razie potrzeby poprzez środki pozostającymi do rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych.

Oczywiście przy ogólnem zespoleniu dotyczącej działalności dobroczynnej znajdują pełne uwzględnienie poszczególne składowi związane z miejscowością albo innymi szczególnymi celami.

Podając tę odezwę, magistrat krakowski tą drogą zwraca się do tutejszych instytucji i osób prywatnych, któreby były w posiadaniu jakichś funduszy, na ten cel zebranych, lub wdrożyły już akcję jaką, zmierzającą do ulżenia doli ociemniałych żołnierzy, aby zechcieli bezwzględnie, a najdalej do dnia 20. grudnia b. r. donieść o tem piśmie magistratowi z wyczerpującem wyjaśnieniem co do zebranych już lub wydanych na ten cel funduszy, oraz co do ich szczegółowego przeznaczenia, częściowego wydania i co do możliwych zastrzeżeń (w strony ofiarodawców).

Tarnów. (Kor. wł.) Wiec urzędniczy. W sobotę 11 bm. odbyło się tu ogólne zebranie urzędników o profesorów szkół państwowych. Zebranie zagał prof. Wojciechowski, poczem wybrało prezydium, w którego skład weszli p. Kruczkiewicz, radca dworu, jako przewodniczący i prof. Dubiel jako sekretarz. Po wygłoszonym referacie przez prof. Wojciechowskiego uchwalono: prosić rząd o stały dodatek drożyzniowy, wynoszący najmniej 30 proc. pensyi, i o przedłużeniu moratorium celem samoobrony przeciw drożyzni wybrano komitet, do którego, oprócz prezydium zebrania i referenta weszli pp. Jakubski i Munk; komitetowi temu polecono nawiązanie stosunków z lokalnymi składnicami, zwłaszcza ze składnicą towarów kolek rolniczych, jako też z Centralą dla środków spożywczych w Krakowie i postarać się o założenie jej filii w Tarnowie.

Nadesłano.

†

Ś p.

Henryk Dembiński

zasnął w Panu w 49 roku życia w Warszawie. NABOŻEŃSTWO ŻALOBNE odprawione zostanie w dzień pogrzebu, we środę dnia 15 grudnia 1915 o godzinie 10 rano w kościele OO. Kapucynów w Krakowie.

Obrazy do ołtarzy
Feretry. Krzyże,
Kanony na ołtarze

dostarcza najtaniej

STANISŁAW RĄB

handel artykułów religijnych, obrazów, ram i galanterii
Kraków, Sławkowska 4.

2164

dostarcza najtaniej

Obrazki na kołędzie

w wielkim wyborze
o cenach dawnych.

HURTOWNIA

Spółka z ogr. odpow. w Krakowie

Plac W.W. Świętych 1. 11

poleca

Przedsiębiorstwom handlowym

Masło duńskie tłuste,
mało solone w beczkach

po 51 kg.

Ryby morskie suszone, solone
w balach po 50 kg.

Sardynki norweskic
i portugalskie w skrzynkach

po 100 puszek.

Oferety na żądanie.

2075

Zakład św. Józefa

dla osieroconych chłopców fundacji Piotra Michałowskiego
Rok założenia 1848. Rok założenia 1848.

W Krakowie, ul. Karmelicka 66.

Telegramy: Józefi, Kraków.

poleca

Rośliny doniczkowe i dekoracyjne, bukiety, wieńce ze sztucznych kwiatów, wszelkie wyroby w zakresie kwicciarstwa wchodzących. Drzewka owocowe karlowe i pienne, perzeczki, agresty, maliny, krzewy ozdobne, mahonie, magnolie, cisy kuliste, bzy białe i liłowe, tuje, świerki srebrne i złote, półkuliste i piramidalne, róże Poliany sztamowe, róże kirzaczaste w różnych gatunkach, dęstoje białe i różowe. — Masz ogrodniczą najlepszego wyrobu. Specjalność: Bluszcz wieloletni i barwny do obsadzania grobów, cyklameny, chryzantemy zwykłe i japońskie. Zamówienia wykonuje się odwrotną pocztą. — Cenniki na żądanie.

Krawieczyznę damską

i bieliszę nową, oraz wszelkie reparacje przyjmuje i wykonuje starannie po możliwie niskich cenach

Wiktorya Podbielska

krawczyzni

ul. Poselska 1. 20, parter, (oficyny).

Józef Kuczmierczyk

Nr. Telef. 394 Kraków, ulica św. Anny Nr. Telef. 394

poleca:

Wielki wybór kompotów i marmolady

Konserwy mięsne i jarzynowe,

Zarowotne wino Vermouth,

wina reńskie i krajowe, maderę i malagę kuracyjną,
wino słodkie muszkatołowe.

Szampany oryg. i krajowe

Koniaki francuskie i krajowe, Benedyktynkę oryg.

Łosoś wędzony

oraz wszelkie delikatesy i towary kolonialne.

Przedsiębiorstwo przemysłowe

poszukuje dzierżawy

LOKALU w śródmieściu

składającego się z 10 ubikacji odpowiednich na urządzenie biur i 10—14 ubikacji dla celów przemysłowych. Zgłoszenia z dołączeniem odrębnego szkicu przyjmuje Administracja „Głosu Narodu“.

Pamiętka niedoli ludu Polskiego 1914/1915

obraz kolorowy wielk. 43/33 cm. wydany nakładem Komitetu niesienia pomocy w Królestwie Polskiem, ofiarujemy po 40 fen. za egzemplarz. Odprowadzającym odpowiednio taniej. Za nadesłaniem 60 fen. wysyłamy odwrotnie franko. — Dla oszczędzenia kosztów przesyłki zaleca się większą ilość razem zamawiać. Czysty dochód na ulżenie nędzy bezdomnych i nieszczęśliwych Rodaków. 39 S. Bendlewicz i Sp. Pleszew (Pleschen). W. Ks. Poznańskie.

T. Cieśliński w Przemyśle HURTOWNY

: SKŁAD WIN :

ZAPRZYSIĘŻONY DOSTAWCA WIN MSZALNYCH

Wina stołowe węgierskie i austriackie doszły do szalonych cen wobec tego zakupiłem w paśmie gór tokajsko-hegelajskich magnackie starsze roczniki i oferuję: Samorodner mszalny aromatyczny pełny posilający po Kor. 2'00 — 2'20, za 1 litr w beczce. — Tokaj 2 putowy kuracyjny słodki K. 5'50, Tokaj 3 putowy kuracyjny słodki K. 7'00, Cogniak medycynalny „Contro“ flaszka K. 6'50.

W kościele OO. Bernardynów na Stradomiu
przypada

we Środę dnia 8-go Grudnia 1915 roku

Uroczystość ośmiodniowa

NIEPOKALANEGO POCZĘCIA

Najświętszej Maryi Panny

Patronki Prowincji Zakonnej OO. Bernardynów

Od 8 do 15 grudnia b. r. włącznie — połączona z odpustem zupełnym.

PORZĄDEK NABOŻEŃSTWA:

W wigilię Uroczystości t. j. 7 grudnia o godzinie 6 wieczorem Nieszpory z wystaw. Najśw. Sakramentu, poczem Litania do Matki Boskiej, Kazanie i Procesya.
W samą Uroczystość: o godzinie 6 rano Msza św. śpiewana przed ołtarzem Matki Boskiej — o godzinie 7 Msza św., — o godzinie 8 Msza św., — o godzinie 9 Wotywa przed ołtarzem N. M. P. — o godzinie 10^{1/2} Suma z wystawieniem Najśw. Sakramentu i Kazaniem — o godzinie 5 Nieszpory, Litania do Matki Bożej, Kazanie i Procesya.
Od 9 do 14 grudnia codziennie: o godz. 6 Msza św. śpiewana (Roraty) — o godzinie 7 mej Msza św. — o godz. 9 Wotywa śpiewana — o godzinie 10 Suma z wystawieniem Najświętszego Sakramentu — o godzinie 5^{1/2} Nieszpory z wystawieniem Najświętszego Sakramentu Litanią do M. B., Kazaniem i Procesyą,
a dnia 15 grudnia — w oktawę uroczystości:
Suma o godz. 10^{1/2} z wystaw. Najśw. Sakramentu i Kazaniem,
Nieszpory o godz. 5^{1/2} z wystawieniem N. Sakramentu, Litanią do Matki Bożej, Kazaniem, Procesyą i uroczystą konkluzją.

Księgarnia G. GEBETHNERA i S-ki w Krakowie

poleca

2223

Wydawnictwo Dobywateckiego Komitetu odbudowy wsi i miast w Krakowie

ODBUDOWA POLSKIEJ WSI

PROJEKTY CHAT I ZAGRÓD WŁOŚCIAŃSKICH

opracowane przez Grono architektów polskich, wydane pod redakcją

WŁADYSŁAWA EKIELSKIEGO.

Cena za całość (6 zeszytów) Koron 15.—.

Opuścić prasę już 5 zeszytów, każdy zeszyt zawiera 12 tablic lit.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

„GŁOS NARODU“

codzienne pismo polityczne bezpartyjne, które jako program postawiło sobie: wyracowywanie rodzinnych sił w narodzie, a w szczególności chrześcijański i rozwój życia chrześcijańsko-polskiego w naszych miastach. Rosnące kółło przyjaciół, którzy skupiają się przy tym programie, oswaja pismo na nieustannie doskonalenie się. Dzięki temu wobec wojny światowej

„Głos Narodu“ stanął na wysokości dziennikarskich zadań, dając czytelnikom swym bogaty i z najpoważniejszych źródeł czerpany materiał informacyjny w telegramach, listach i artykułach. Znaczne rozszerzenie ram przy dwurazowym wydaniu dziennika umożliwiło szybkie i pełne odzwierciedlenie całego ogromu zdarzeń, jakie niesie przemożnym obrazem obecna. Na tego przełomu wyznajacą się na nowo

sprawa polska

w szerokim miedzynarodowym znaczeniu jest od początku wojny przedmiotem szczególnej bacnej uwagi „Głosu Narodu“, który notuje wszelkie fakty i objawy jej rozwijania się i zapisuje skrzętnie głosy opinii obcej, mogące być wskazówkami dla ukształtowania się przyszłości. Równoległe z tem „Głos Narodu“ usilującej uwagę poświęca

odbudowie kraju
nawiedzonego zniszczeniem wojny i opiece nad ludnością, dotknęła jej kłeskami, łącząc troskę o dzień dzisiejszy z wyjątkową czujnością wobec jutra.
„Jedną nad dobro narodu!“ Temu wskazaniu postoją wiernym dziennik, który nigdy nie stał na usługach partji i koterji, który zawsze szczera i jasna naszego życia pod kątem interesu całości i w służbie najszlachetniejszych ideałów narodowych uprzedzał swą rację istnienia. Założenie to odzisa się w doborze piór i talentów, które stało lub przynajmniej grupują się przy „Głosie Narodu“. W ciągu wojny zabierali głos w różnych sprawach, lub zamieszcili swe prace:
Dr. Klemens Bąkowski, Prof. Fr. Dulak, E. Buynowski, X. Prof. Andr. Bystrzyński, A. Chołoniewski, S. Chmurkowski, Dr. Fr. Duda, Dr. Tad. St. Grabowski, Jan Grzegorzewski, Inż. Tadeusz Harałowicz, Prof. Z. Jachimiec, X. Janicki, Prof. St. Jentys, Jan Kasprowicz, Dr. Wilhelm Kahl, X. L. Kasprzyk, Prof. W. Klecki, Dr. L. Kolankowski, Dr. Feliks Koneczny, Prof. St. Kutrzeba, Dr. Antoni Korczyński, X. Dr. Koronkiewicz, Red. Fr. Krysiak, Poseł Zygmunt Lasocki, Dr. Ernest Lubiński, Jan Matyasik, X. Prof. Michałowski, Wilhelm Mitarski, Dr. Er. Momiński, Dr. J. Muczkowski, Prof. Fryderyk Müller, Inż. Tadeusz Niesieński, Prof. Kazimierz Rogoyski, Prof. M. Rosworowski, Prof. W. Rubczyński, Dr. Mikotał Rudnicki, X. Dr. Starowiejski, Wincenty Straka, Prof. Wacław Sobieski, Prof. St. Surzyczki, Dr. J. Ujejski, Prof. L. Wacholiz, Dr. H. Wielowiejski, Roman Wyczyński, X. Adam Włodarczyk, X. Prof. Kazimierz Zimmerman

„GŁOS NARODU“ rozporządza szeregiem własnych korespondentów w kraju i na obczyźnie.

„GŁOS NARODU“ zamieszcza szybko i dokładnie sprawozdania z obszarów Polski, nawiedzonych wojną.

„GŁOS NARODU“ daje barwne opisy walk naszych bohaterów Legionów.

Wspaniałe dzieło powieliczone przysłać zajmującą i doborową lekturę na wolne chwile.

Przedpisać wysłać w Krakowie miesięcznie Koron 2, kwartalnie 6, za odprawą do domu dopłata miesięczna 60 hal. Na prowincji miesięcznik z dwurazową wysyłką Kor. 3'30, z jednorazową 2'70. Miesięcznik z dwurazową wysyłką Kor. 9'80, z jednorazową Kor. 8. Adres: Księgarnia G. Gebethnera i S-ki, ul. św. Tomasz, 25.

Em. Jac. Friedmann & Braacia

Tassauerska fabryka papieru i zastępstwo fabryk papieru Berno, Morawa.

Największy skład papierów do pisania, druku, kancelaryjnych, kartonów, kolorowych i conceptowych dla drukarń, następnie papier Cellulose, Shealings, Superior i pakowy Hawana, jakoteż i papiery adjutowane dla wszystkich branż. Próbkę wszystkich znajdujących się na składzie papierów na żądanie bezpłatnie i franko.

Nowsze wydawnictwa Księgarni Spółki Wydawniczej Polskiej w Krakowie.

Kaczmarczyk Ks. Dr. Ewangelie. Studium krytyczne. Cena egzempl. broszurowanego K. 7.— z przesyłką K. 7'55. Cena egzempl. oprawionego K. 8'20 z przesyłką K. 8'75. Mazurek Ks. Kazania o prasie katolickiej. Cena egzempl. broszurowanego K. 3'60 z przesyłką K. 4'05. Cena egzempl. oprawionego K. 4'60 z przesyłką K. 5'05. Popiel Ks. W. Arcybiskup warszawski, Pamiętniki. Dwa tomy. — Cena K. 6'—, z przesyłką K. 6'55. Do nabycia za pośrednictwem każdej księgarni.

Wielki wybór
Pierników miodowych i kruchych
Specjalność:
piernik litewski przekładany.
Kuracyjny miód cislony z plastrów.
poleca:
Eugeniusz Chodziński
Łobzowska 6. 1869

Kawy palonej

- najlepsza mięszanina -
Najlepsza mięszanka za 1 kg. Kor. 4'70
San Jago }
Perłówka } . . . . . 4'80
najlepsza }
Caracas }
Quatemala } . . . . . 5.—
Portorico }
Jawa }
Jamajka } . . . . . 5'05
Honduras }
Mocca } . . . . . 5'10
Ceylon } . . . . . 5'30
Kawa niepalona, herbata i kakao na każdą cenę, żądajcie cenników szczegółowych. — Wysłać w pakietach pocztowych po 4^{1/4} kg., albo koleją nieopłaconą, z ocleniem za zaliczką. Dziennie wypala moja kawiarnia do 5.000 kg. kawy.
Zentral Amerikanischer Kaffee Import
M. KNELLER
Wien V. Ziegelofengasse 23 c.
Telefon 55/03 Rok założenia 1889.

Ze skutkiem inseruje się w „Głosie Narodu“

Wiadomości o zaginionych

Ogłoszenia o zaginionych umieszczamy w tym dziale za opłatą 1 K. za jeden raz. Należytość należy nadesłać z góry.
Kto by miał jakiegokolwiek bądź wiadomości gdzie znajduje się syn mój
Antoni Siatka
żołnier 13 pp., który walczył ostatnio w Karpatach, raczy łaskawie mi donieść pod adresem: W. Siatka, Kraków, ul. Starowińska 1. 38.

Abaridowe artykuły kosmetyczne

jak również wszystkie inne warszawskie nadeszły

Skład główny:
K. MIKLASZEWSKI, PL. DOMINIKANSKI L. 1.

1644 Ceny wyższe.

PRYWATNE KURSY PRAWNICZE

udzielają nauki w zakresie wszystkich egzaminów i rygorozów prawnych. — Własne skróty w całości do egzaminu histor. w części do innych. — Przyjmuje się w ciągu bieżącego miesiąca wpisy na kurs do egz. histor. i sądowego. Osobne lekcje na żądanie.

Zgłoszenia od 3—5 popołudniu
Dr Kazimierz Kucharczyk
Kraków, Loretańska L. 3.